

भुपृष्ठावरिल पाण्याच्या उपलब्धतेची अचुक माहिती मिळविण्यासाठी जागतिक व केंद्रशासनाकडून मिळणाऱ्या अर्थसहाय्यित राष्ट्रीय जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा - ३ मधील कामांना प्रशासकिय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण २०१६/प्र.क्र. ३८/२०१६/ जसंनि
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक : १६ मार्च, २०१७

- संदर्भ-** १) मुख्य अभियंता, जलविज्ञान प्रकल्प, नाशिक यांचे पत्र क्र.निवज /तांशा-१ (७९/२०१५)/ २०७/२०१६ दि. ११/०२/२०१६
२) केंद्रिय जलसंसाधन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचे आदेश क्र. X-९२०२१/१/२०१६- NHP/१११८ -१२५८ दि. २३/०६/२०१६
३) केंद्रिय जलसंसाधन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचे कार्यालयीन आदेश क्र. X-९६०२८/१/२०१६ -NHP/४२३१-३७ दि. १६/१२/२०१६.

प्रस्तावना-

जागतिक बँकेच्या अर्थ सहाय्याने जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा- १ हा नोव्हेंबर १९९५ ते डिसेंबर २००३ मध्ये यशस्वीरित्या पुर्ण करण्यात आला. त्या अंतर्गत अस्तित्वातील पर्जन्यमापन केंद्राचे नुतनीकरण, नवीन पर्जन्यमापन, हवामान, सरितामापन केंद्राची उभारणी व दर्जावाढ, जलगुणवत्ता प्रयोगशाळा उभारणी व अद्यावत करणे जलविज्ञान प्रकल्पांतर्गत सर्व यंत्रणांचे संगणकीकरण करणे आणि आवश्यक त्या ठिकाणी कार्यालयाच्या व निवासी ईमारती बांधणे इत्यादी कामांचा समावेश होता.

या प्रकल्पांतर्गत भुपृष्ठावरिल व भुपृष्ठाखालील उपलब्ध जलसंपत्ती विषयक तसेच जलगुणवत्ता व हवामान विषयक आधारसामग्रीचा सर्वांगीण विकास व उपयोग व्हावा हा मुख्य उद्देश होता. जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा - १ मुळे भुपृष्ठजल जलशास्त्रीय माहिती प्रणाली (Hydrological Information System) विकसित होऊन विश्वासार्ह , प्रमाणित व संगणकीकृत आधार सामग्री उपभोक्त्यास उपलब्ध झाली आहे.

जागतिक बँक अर्थ सहाय्यित, जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा- २ हा प्रकल्प एप्रिल २००६ ते ३१ मे, २०१४ या कालावधीत यशस्वीरित्या पुर्ण करण्यात आला. या अंतर्गत संस्था सबलीकरण (जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा- १ मधील कामांचे सक्षमीकरण, आधार सामग्री वापराबाबत जन जागृती, माहिती व अनुभवांची आंतरसंस्था देवाण घेवाण) उर्ध्व विस्तार (हाईड्रॉलॉजीकल डीझाईन एकत्र तयार करणे, डीसीजन सपोर्ट सिस्टिम व परपज ड्रिह्नन अभ्यास करणे यांचा समावेश होता. या प्रकल्पांतर्गत पथदर्शी प्रकल्प म्हणून कृष्णा व भिमा खोऱ्यामध्ये २००५ व २००६ या वर्षी पूरामुळे झालेल्या जीवित व वित्तहानीच्या पार्श्वभूमीवर एककालिक पुर पूर्वानुमान व एकात्मिक जलाशय परिचालन पद्धती (Real Time Flood Forecasting & Integrated Reservoir Operation System) विकसित करण्यात आली. व तिचा प्रभावी वापर सुरु आहे. उर्ध्व भिमा खोऱ्यांसाठी DSS (planning)

हे tool विकसित करण्यात आले आहे व त्या माध्यमातून खोऱ्यातील Conjunctive use of SW & GW seasonal planning जलशयांचे भविष्यातील पाणी साठ्यांचे सध्याच्या पाणी साठ्यांवरून अंदाज बांधणे या प्रकारचे विषय हाताळण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय-

जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा- २ चे काम पुर्ण झाल्यानंतर जागतिक बँक व केंद्र शासन अर्थसहाय्यित राष्ट्रीय जलविज्ञान प्रकल्पाचे टप्पा- ३ चे काम केंद्रिय जलसंसाधन मंत्रालय नवी दिल्ली यांनी प्रस्तावित केलेले आहे.या प्रकल्पाचा कालावधी ८ वर्षांचा राहणार असुन प्रकल्पाची व्याप्ती संपुर्ण देशभर आहे.प्रकल्पाची एकुण किंमत रुपये ३६७९.७६ कोटी इतकी असुन यापैकी महाराष्ट्र राज्यास (भुपृष्ठजल) रुपये १५० कोटींचा निधी मिळणार आहे.

या प्रकल्पास केंद्रिय जलसंसाधन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे संदर्भिय आदेश क्र.२ दि. २३/०६/२०१६ अन्वये मान्यता मिळालेली असुन केंद्रिय जलसंसाधन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचे संदर्भिय कार्यालयीन आदेश क्र.३ दि. १६/१२/२०१६ अन्वये प्रकल्पाच्या पीआयपीस (Project Implimentation Plan) रुपये १५० कोटी (रु. एकशे पन्नास कोटी फक्त) किमतीच्या कामांना मान्यता प्राप्त झालेली आहे.या प्रकल्पास जागतिक बँक व केंद्रशासन निधी पुरवणार असुन या प्रकल्पाचा कुठलाही आर्थिक भार राज्य शासनावर पडणार नाही

मुख्य अभियंता, जलविज्ञान प्रकल्प, नाशिक यांचे संदर्भिय पत्र क्र. १ अन्वये प्राप्त राष्ट्रीय जलविज्ञान प्रकल्पाच्या अंदाजपत्रकास रुपये १५० कोटी (रु. एकशे पन्नास कोटी फक्त) प्रशासकिय मान्यता देण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा - ३ चे मुख्य घटक पुढीलप्रमाणे-

Component No.	Description	Amount(Rs.Cr.)
A	Water Resources Data Acquisition System	९०.००
B	Water Resources Information System	७.५
C	Water Resources Operation & Planning System	२२.५
D	Institutions Capacity Enhancement	३०
	Total Cost Rs.	१५० Cr.

- या प्रकल्पांतर्गत राज्यातील तापी, गोदावरी (मराठवाडा व विदर्भ), कोकण अंशतः, व कृष्णा खोऱ्यातील (जलविज्ञान प्रकल्प टप्पा-२ मध्ये अंतर्भुत नसलेली) पर्जन्यमापन हवामान, सरीतामापन केंद्रांचे व जलाशयाचे दरवाजे यांचे Real Time Data Acquisitions System मध्ये रुपांतरीत करणे
- नविन जलगुणवत्ता प्रयोगशाळा स्तर २ चे बांधकाम व उपकरणे संच तसेच अस्तित्वातील जलगुणवत्ता प्रयोगशाळा स्तर २ अद्यावत करणे.

- प्रकल्प उभारणी व सनियंत्रणासाठी विविध तज्ञ सल्लागारांची नेमणुक करणे, जलगुणवत्ता प्रयोगशाळेसाठी व आधार सामग्री संकलनासाठी लागणारे क्षेत्रिय व तांत्रिक मनुष्यबळ इ. बाबींचा समावेश आहे.

या प्रकल्पावरिल खर्च केंद्रिय जलसंसाधन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या आदेशानुसार केंद्र शासनाच्या २७०१.८०.००४.०८.०१.३५ Capital Assets, २७०१.८०.००४.०८.०१.३९ General लेखा शिर्षावर व महाराष्ट्र शासनाने मंजुरी दिल्यानुसार राष्ट्रीय बँकेच्या बचत खात्याद्वारे करण्यात यावा.

हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १०१/का १४३४ दि. २७/०५/२०१६ रोजी व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १५५ / २०१६ अन्वये दि. ३०/११/२०१६ रोजी प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१७०३१७१२१३३८६७२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र. रा. शुक्ला)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) प्रधान महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१/२ मुंबई/नागपूर.
- २) महालेखापाल (लेखा अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१/२ मुंबई/नागपूर.
- ३) मा. मंत्री, जलसंपदा विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४) मा. राज्यमंत्री, जलसंपदा विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६) प्रधान सचिव (जलसंपदा), यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ७) सचिव (लाक्षेवि), यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८) सचिव (प्रकल्प समन्वय), यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९) सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
- १०) मुख्य अभियंता (जसं) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ११) मुख्य अभियंता, नियोजन व जलविज्ञान प्रकल्प, नाशिक.
- १२) आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १३) उपसचिव, वित्त विभाग, (व्यय-१२), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १४) उपसचिव नियोजन विभाग (का-१४३४) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १५) अधीक्षक अभियंता, जलविज्ञान प्रकल्प मंडळ (संकलन) नाशिक.
- १६) अधीक्षक अभियंता, जलविज्ञान प्रकल्प मंडळ (पृथःकरण) नाशिक.
- १७) अवर सचिव, कार्यासन अर्थसंकल्प - १ जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १८) जसंनि कार्यासन (संग्रहार्थ).